

1. CONTINGUTS de l'Àmbit sociolingüístic

Curs 2021-22



BLOQUE I ESCOLTAR I PARLAR

CONTINGUTS COMUNS A LES DUES LLENGÜES

- Gèneres dialogats de la comunicació oral. Diferències entre oralitat i escriptura.
- Aplicació de tècniques d'escolta activa i ús del diàleg igualitari.
- Responsabilitat i eficàcia en la resolució de tasques.
- Aplicació de les propietats textuais en els intercanvis de comunicació oral (adequació, coherència, cohesió i correcció).
- Valoració de la conversa com a ferramenta de les habilitats socials, de mediació, d'expressió de la creativitat i de respecte per les opinions dels altres.
- Foment de la solidaritat, de la tolerància i del respecte i l'amabilitat.
- Coneixement d'estructures i tècniques d'aprenentatges cooperatius.
- Característiques dels textos orals conversacionals, narratius i descriptius.
- Aplicació dels coneixements de la tipologia i de les propietats textuais en l'anàlisi dels textos conversacionals, narratius i descriptius.
- Ús de tècniques de memorització i retenció de la informació
- Utilització guiada de diccionaris i fonts d'informació en diferents suports.
- Aplicació de tècniques d'avaluació, autoavaluació i coavaluació en les produccions orals.
- Autoconeixement de fortaleces i debilitats.
- Participació en situacions de comunicació que desenvolupen les relacions socials en l'entorn acadèmic.
- Aplicació de les característiques del llenguatge conversacional dels principis de cooperació i de les habilitats socials,
- Utilització del lèxic del nivell educatiu i d'un llenguatge no discriminatori.
- Escolta activa, comprensió, interpretació i anàlisi de textos orals i audiovisuals conversacionals, narratius i descriptius i projectes de treball.
- Utilització de les estratègies de comprensió oral en els textos conversacionals, narratius i descriptius.
- Aplicació dels coneixements de la tipologia i de les propietats textuais en la producció oral de textos conversacionals, narratius i descriptius.
- Producció de textos orals dialogats, narratius i descriptius i projectes de treball.
- Anàlisi, aplicació i avaluació dels procediments lingüístics d'expressió oral de textos dialogats, narratius (orde cronològic i connectors temporals, etc.) i descriptius (abundància adjectivació, ús de comparacions, etc.), prestant atenció a les interferències lingüístiques.

CONTINGUTS GEOGRAFIA I HISTÒRIA

- Ús d'estratègies de comprensió lectora i oral adequades al nivell de l'alumnat.
- Ús de diversos procediments per a la classificació, organització, anàlisi i representació de la informació relacionada amb els continguts del nivell: esquemes, mapes conceptuals, mapes temàtics o gràfiques estadístiques (barres, lineals, circular, climogrames; etc.) i de la informació proporcionada per sistemes d'informació geogràfica.

BLOQUE II LLEGIR I ESCRIURE Y MEDI FÍSIC

CONTINGUTS DE LES DUES LLENGÜES

- Característiques bàsiques dels textos narratius i descriptius: funció comunicativa, estructura, marques lingüístiques, recursos verbals i no verbals, gèneres.
- Reflexió sobre la importància de l'escriptura en el desenvolupament personal, com a instrument potenciador de la creativitat.
- Selecció raonada dels textos produïts que s'inclouen en el dossier (portfolio).
- Ús de fonts de consulta impreses i digitals com a suport per a la revisió ortogràfica, gramatical i lèxica.
- Busca, localització i extracció d'informació en diferents tipus de textos i fonts documentals i no documentals, amb l'ajuda de guies, dels companys i del professorat.
- Utilització de diferents tipus de biblioteques (aula, centre, pública, personal, virtual) per a obtenir informació.
- Avaluació de processos i resultats.
- Reflexió sobre la importància de la lectura i l'escriptura com a mitjans lúdics i d'aprenentatge.
- Autoconeixement. Valoració de fortaleses i debilitats.
- Autoregulació d'emocions, control de l'ansietat i incertesa i capacitat d'automotivació.
- Superació d'obstacles i fracassos. Mostrar iniciativa, idees innovadores, perseverança i flexibilitat.
- Desenvolupament del sentit crític.
- Ús de ferramentes digitals de busca en pàgines web especialitzades, diccionaris i enciclopèdies en línia, bases de dades especialitzades, etc., i visualització.
- Emmagatzematge de la informació digital.
- Valoració dels aspectes positius de les TIC per a la cerca i el contrast d'informació.
- Disseny de presentacions multimèdia.
- Ús de les ferramentes més comunes de les TIC per a col·laborar i comunicar-se amb la resta del grup amb la finalitat de planificar el treball, aportar idees constructives pròpies, comprendre les idees alienes, etc.
- Utilització del correu electrònic i mòduls cooperatius en entorns personals d'aprenentatge com ara blogs, fòrums, wikis, etc.
- Adquisició d'hàbits i conductes per a la comunicació i la protecció de l'individu i per a protegir els altres de les males pràctiques com el ciberassetjament.
- Aplicació dels coneixements sobre les característiques bàsiques dels textos narratius i descriptius a la comprensió, interpretació i anàlisi d'aquests
- Ús d'estratègies de planificació, especialment en textos narratius i descriptius.
- Ús de processadors de textos en l'escriptura: gestió d'arxius i carpetes, edició bàsica format de caràcter, alineació, ortografia, inserció d'imatges, etc.
- Ús d'estratègies de textualització o escriptura, com a part del procés de producció escrita,
- Ús de fonts de consulta impreses i digitals com a suport per a la revisió ortogràfica, gramatical i lèxica.
- Ús i aplicació d'estratègies de comprensió lectora, especialment en textos narratius i descriptius.
- Després de la lectura: determinar l'organització del contingut; resumir l'acció; respondre a preguntes sobre els elements textuais
- Lectura, comprensió, interpretació i anàlisi de textos escrits narratius, descriptius,, instructius expositius i argumentatius.
- Producció de textos escrits narratius, descriptius instructius, expositius ,

argumentatius, amb adequació, coherència, cohesió i correcció, d'acord amb les característiques pròpies dels gèneres.

- Creació de textos escrits de caràcter narratiu o descriptiu, individuals i col·lectius, a partir de propostes que promouen la creativitat i el gaudi personal, usant recursos lingüístics recursos del llenguatge no verbal (il·lustracions, etc.) i ferramentes digitals d'edició i presentació a partir de models.
- Aplicació del coneixement sobre les propietats textuais (adequació, coherència i cohesió) en l'escriptura de textos narratius i descriptius.
- Revisió de produccions pròpies i alienes, identificant i corregint els errors ortogràfics, gramaticals i lèxics, d'acord amb les normes de correcció determinades per al nivell educatiu. Reescriptura total o parcial dels textos escrits, corregint els errors en l'adequació, coherència, cohesió i correcció detectats en el procés d'avaluació i revisió.
- Planificació i realització, amb ajuda de guies i models i la direcció del professorat, de projectes de treball individuals i en equip, seguint les fases del procés.
- Utilització guiada de les TIC en totes les fases del procés d'elaboració d'un projecte.
- Realització, format senzill i impressió de documents de text.
- Construcció d'un producte o meta col·lectiu, compartint informació i recursos.
- Utilitzar el pensament com un mitjà i una finalitat, per a la reflexió guiada, a través de qüestionaris o iniciant-se en l'escriptura d'un diari, sobre el procés d'aprenentatge i els coneixements de qualsevol tipus adquirits durant la realització d'un projecte de treball.
- Avaluació de les produccions pròpies o alienes, com a part del procés d'escriptura.

CONTINGUTS DE GEOGRAFIA

La Terra, un planeta habitable en el Sistema Solar. Factors que ho fan possible: la seua posició en el sistema Solar, els moviments de la Terra i els seus efectes en la vida dels éssers humans, la forma i la dimensió.

El mapa com a ferramenta bàsica del treball geogràfic: estratègies de lectura i interpretació de la informació cartogràfica proporcionada per diversos documents cartogràfics (plànols, croquis, mapes, etc.) i sistemes d'informació geogràfica; ús de tècniques de treball cartogràfic: l'ús de l'escala, de la xarxa de coordenades geogràfiques (latitud i longitud) i de l'orientació.

Els principals espais naturals del planeta: la diversitat de paisatges com a síntesi de la interrelació entre els diferents components bàsics: el relleu (estructures i formes), la hidrografia i el clima (elements i zones bioclimàtiques).

Distribució i característiques dels principals espais naturals a Espanya, Europa i el món.

Els riscos naturals a la Comunitat Valenciana, a Espanya i al món, i la desigual incidència social i econòmica en les zones afectades atenent el diferent nivell de desenrotllament humà.

BLOQUE III CONEIXEMENT DE LA LLENGUA I ESPAI HUMÀ

CONTINGUTS DE LES DUES LLENGÜES

- Identificació d'enunciats.
- Identificació de l'oració simple i dels seus components (subjecte i predicat).
- Reconeixement del subjecte i dels seus tipus (omès i múltiple).
- Introducció als complements del predicat: complement directe, complement indirecte i complements circumstancials.
- Reconeixement dels elements de la situació comunicativa i de les propietats textuais en textos narratius i descriptius.

- Anàlisi de la coherència textual: identificació d'idees principals i secundàries i organització del contingut, en funció de la intenció comunicativa.
- El plurilingüisme i la realitat plurilingüe d'Espanya.
- Identificació de les llengües d'Espanya, dels seus trets característics i de la seua distribució geogràfica.
- Reconeixement i ús de classes de paraules flexives i no flexives: El substantiu: gènere, nombre i classes.
- L'adjectiu qualificatiu :gènere, nombre, grau i classes, i posició de l'adjectiu qualificatiu.
- Els determinants: article (gènere, classes; absència) i adjectiu determinatiu (gènere, nombre i classes: demostratius, possessius, indefinits, numerals).
- El pronom: gènere i nombre, classes (personals, demostratius, possessius, numerals, indefinits).
- El verb (persona gramatical, nombre, conjugació verbal, modes indicatiu) i tipus (verbs regulars, irregulars i auxiliars). Formes no personals.
- L'adverbi.
- Les preposicions.
- Les conjuncions.
- Les interjeccions.
- Establiment de la concordança nominal i verbal.
- L'abecedari. El nom de les lletres i correspondència entre grafemes i fonemes.
- Ús de grafemes i seqüències de grafemes especials (c-q, g-gu, c-ç, g-j, t-g, t-j, bv, h, tx-ig-x, s-ss-z). Diferències que hi ha entre el valencià i el castellà.
- Els dígrafs.
- Separació de paraules en síl·labes. diferències entre les dues llengües
- Reconeixement del diftong, triftong i hiat. Diferències entre ambdues llengües.
- Aplicació de les regles generals d'accentuació. Variacions de les regles d'accentuació del valencià i castellà
- Accentuació de monosíl·labs. Accent diacrític.
- L'apòstrof a la llengua valenciana
- Ús de la dièresi. Diferències amb el castellà.
- Ortografia de noms propis.
- Ús de les majúscules i accentuació de lletres majúscules.
- Ús del punt i de la coma, dels dos punts i dels punts suspensius.
- Ús dels signes d'interrogació i exclamació. Diferents formes al valencià i castellà
- Identificació dels elements constitutius de la paraula (arrel i afixos) i creació de famílies lèxiques.
- Reconeixement i ús dels procediments de formació de paraules: paraules simples, paraules compostes i derivades.
- Explicació del significat de neologismes i préstecs lèxics atenent el seu origen i procedència (anglicismes, gal·licismes).
- Reconeixement de les relacions d'igualtat-semblança (sinonímia, polisèmia i homonímia) i d'oposició-contrarietat (antonímia) entre les paraules.

CONTINGUTS DE GEOGRAFIA

Els recursos del medi: aprofitament i futur dels recursos naturals com ara l'aigua, els sòls i els boscos. Impacte mediambiental de les actuacions humanes i transformació del paisatge natural.

Valoració de la diversitat de medis naturals de la Terra com a riquesa a conservar.

Actitud crítica davant dels problemes mediambientals. Presa de consciència del caràcter limitat dels recursos naturals i de racionalitzar el seu consum. Noció de

desenrotllament sostenible.

BLOQUE IV EDUCACIÓ LITERÀRIA I HISTÒRIA

CONTINGUTS DE LES DUES LLENGÜES

- Aproximació al coneixement d'altres mons (reals o imaginaris) a partir de la lectura.
- Lectura guiada i comprensió de textos i obres literàries, concordes amb el nivell, com a base per a la formació de la personalitat literària i el gaudi personal.
- Selecció de lectures de manera autònoma o a proposta del professor, de la biblioteca o d'altres àmbits (intercanvi, préstecs, compra, consulta en línia, etc.).
- Pràctica de diversos tipus de lectura (guiada, lliure, silenciosa, en veu alta) de textos literaris com a font de gaudi i informació i com un mitjà d'aprenentatge i enriquiment personal.
- Dramatització de textos literaris adaptats i adequats al nivell educatiu.
- Anàlisi de les característiques expressives dels textos teatrals, relacionant-los amb el cine, la ràdio i la televisió.
- Aplicació de tècniques teatrals i de lectura expressiva en veu alta i en dramatitzacions.
- Tècniques d'elaboració de treballs personals, de creació i/o d'investigació senzilla i supervisada sobre una lectura realitzada.
- Foment de l'hàbit lector per mitjà de la participació en iniciatives que impulsen la realització de lectures amenes.
- Connexió entre la literatura i la resta d'arts (música, pintura, cine, etc.)
- Introducció a la literatura o a partir dels textos d'autoria masculina i femenina.
- Reconeixement de les característiques pròpies dels gèneres literaris a partir d'una selecció de textos en prosa i en vers.
- La narració en prosa i en vers. Elements de les narracions.
- La lírica i els recursos mètrics en vers.
- El teatre en prosa i en vers.
- Anàlisi senzilla de textos.

CONTINGUTS D' HISTÒRIA

Fonts per al coneixement de la prehistòria i l'antiguitat: la importància de l'arqueologia.

Neolític; la revolució agrària i l'expansió dels assentaments humans; artesanía i comerç; organització social i diferències socials. Manifestacions culturals: rituals religiosos i obres d'art.

La història antiga: les primeres civilitzacions: Mesopotàmia i Egipte. Les formes de dominació i organització política. La influència del medi físic i les activitats econòmiques. Les primeres religions i el paper dels temples. Innovacions tecnològiques: l'escriptura, la roda, utensilis metàl·lics.

Nocions relatives al temps històric: marcs cronològics (milions d'anys, milers d'anys, segle), formes convencionals de representar el temps, duració, simultaneïtat, canvi i successió.

El món clàssic, Grècia: el sorgiment de la polis, la seua expansió comercial y política. Desigualtats socials i conflictes en la polis. L'Imperi d'Alexandre el Gran i l'hel·lenisme. Manifestacions culturals: l'art, la filosofia, la religió i la ciència.

El món clàssic, Roma: l'evolució de l'organització política; la república i l'imperi; factors de la seua expansió pel Mediterrani i estratègies de dominació. L'economia i la importància dels esclaus i els colons. El procés de romanització. La importància del cristianisme. L'art romà i les seues funcions.

2. ELS CRITERIS DE QUALIFICACIÓ de l'Àmbit sociolingüístic

Els percentatges consensuats i aprovats per tots els departaments que formen part del l'àmbit sociolingüístic (departament de Geografia i Història, departament de Castellà i departament de Valencià)

Castellà i Valencià		Geografia i Història	
40%	Continguts: controls o proves que poden ser orals i escrites.	50%	Continguts: controls o proves que poden ser orals i escrites.
30%	Projecte del Llibre de lectura, control oral o escrit del llibre de lectura	20%	Treball / projecte d'avaluació: treball interdisciplinari de tot l'àmbit lingüístic social (podem fer servir la plataforma Aules)
30%	Llibreta Actitud Control diari dels exercicis etc.	30%	Llibreta Actitud Control diari dels exercicis etc.

S'avaluarà considerant les competències clau de cada alumne o alumna, segons el seu procés evolutiu, educatiu i utilitzant ferramentes inclusives en tot moment. En general, es descomptarà 0,1 per faltes d'ortografia i errades gramaticals fins a dos punts per control.

Es considerarà que l'alumnat ha superat l'assignatura a la convocatòria de juny si ha obtingut una nota mínima de cinc. És condició *sine qua non* per a aprovar el curs haver superat la prova d'avaluació de les lectures. Per tal de recuperar els continguts no superats i arribar a adquirir les competències, es podran demanar activitats de reforç i complementàries al llarg del curs.

L'avaluació final s'obtindrà amb la mitjana aritmètica de les qualificacions numèriques de les tres avaluacions de cada assignatura, arrodonida a la centèsima més pròxima i en cas d'equidistància a la superior.

A la prova extraordinària de juliol es considerarà superada l'assignatura si ha obtingut una nota mínima de cinc a l'examen i una nota mínima de cinc en totes les lectures pendents. En aquesta prova de juliol s'hauran de presentar per a superar les lectures suspeses uns treballs (que hauran de ser originals i no copiats d'Internet) o una prova (oral o escrita) que el professorat considere oportuna i que prèviament haurà fet constar a l'informe de l'assignatura que es lliura a l'alumne després de l'avaluació final de juny.

La situació de No Presentat (NP) equivaldrà a la qualificació numèrica mínima establerta per a cada etapa.

Departament de Geografia i Història
Departament de Llengua Castellana
Departament de Valencià